

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm × 60 inseratnega stolpca mali Din 0-20, uradni D 0-30, poslano, posmrtnice i. reklame D 0-50. Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Preše nova ul. 54.
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno Din 1.—, četrtletno Din 3.—, polletno Din 7.—, celoletno Din 12.—.

Boljšim časom se bližamo!

Do nedavno so bili vsi poskusi, zaustaviti padanje naše valute, brezuspešni. Ko pa je nastopil novomenovani pomočnik finančnega ministra g. Dušan Plavšič in zasnoval dobro premišljen načrt za zboljšanje naše valute, si je dinar tekom razmeroma kratkega časa priboril tako visoko vrednost, kakršne gotovo nismo pričakovali —

Zboljšanje naše valute v zvezi s protidraginsko akcijo ministra za socialno politiko dr. Žerjava bo povzročilo splošen padec cen in preprečilo pomanjkanje, ki je že resno ogrožalo manj imovite sloje. Ze sedaj moremo beležiti znaten padec cen sladkorju, kavi, manufakturi in mnogim drugim predmetom, ki jih uvažamo iz inozemstva. Tudi domačim poljskim pridelkom so cene padle, kar sicer marsikdo, ki te pridelke prodaja, ne občuti prijetno, vendar pa mora vsakdo pomisliti, da bo vsaj za toliko cenejše nakupoval vsakdanje potrebščine, za kolikor cenejše bo prodajal krompir, koruzo ali druge pridelke.

Naš denar mora že enkrat začeti z bližanjem boljši vrednosti in boljšim časom. Časi, ko je bila zemlja za dva krajcarja, so seveda še daleč.

Da bomo vedno bliže boljšim časom, lahko pomoremo tudi mi sami po svojih močeh. Ne zapravljaj in ne razmetavaj denarja, ako ga imaš slučajno nad potrebo, temveč štedi! Štedljivost, skromnost, delo so činitelji, ki bodo pomagali zboljšati vrednost denarja, ki je pač odvisna od gospodarstva v državi. Čim več bomo v državi pridelali, čim več prihranili in čim manj zapravili, tem bolj nas bo cenilo inozemstvo in tem bolj cenilo tudi naš denar. Ako se bo v naši državi pridelalo mnogo, bo naš izvoz večji — in kakor je kmet, ki mnogo pridelala in malo kupuje, bogat, tako bo tudi država, ki izvažava več, nego uvažava, imovitejša.

Naša valuta se je, kakor omenjeno, že znatno popravila in še bo naraščala, kakor obeta pomočnik finančnega ministra. Dotičniki, ki bodo prihranili gotovo vsoto, bodo zanj, ako bo dinar naraščal v tej meri, lahko kupili čez nekaj mesecev mnogo več, nego sedaj. Zboljšanje valute vzbujajo veselje do dela in zasluzka že samo na sebi brez spodbujanja k delu, ker sedaj vsakdo ve, da bo zaslužil denar, ki je vsaj kaj vreden in ki ne bo izgubljal več na vrednosti, kakor vse kaže.

Občinske volitve v Ljubljani

Zadnje občinske volitve v Ljubljani, prve po vojni, so izpadle prav čudno. Demokrati, ki so do tedaj bili v večini, so prišli sicer tudi v novi občinski svet kot najmočnejše zastopstvo, ampak zgodilo se je, česar nihče ne bi pričakoval: proti demokratom so se združili klerikalci, narodni socialisti, socialni demokrati in komunisti; ta pisana družba je izvolila za župana znanega Antona Peska, katerega izvolitev pa vlada zaradi znane afere ni hotela potrditi.

Fisana družba je potem izvolila za župana socialnega demokrata dr. Periča, ki mu pa tudi ni bilo usojeno dolgo županovanje, ker ko so bili razveljavljeni komunistični mandati, ni bil občinski svet več polna in je bil zato razpuščen. Nato so bile razpisane nove volitve, za ta čas je pa opravljal občinske zadeve poseben vladni komisar.

Nove volitve bodo začetkom decembra in na nje se pripravljajo vse stranke prav živahno, ker gre za to, kdo bo vodil ljubljansko mestno gospodarstvo. Za to vodstvo se je od nekdanj vodil oster boj med naprednjaki in klerikalci in v najbolj klerikalnih časih v deželi se je Ljubljana kot skala sredi razburkanega klerikalnega vodovja odločno ustavljala in nikdar ni dovolila klerikalcem, da bi se v njej uveljavili. Več sreče so imeli klerikalci pri poslednjih volitvah, ker so v občinskem svetu narodni socialisti in socialni demokrati zatajili svoja napredna načela in se združili s klerikalci, ki so na ta

način prišli do velikega vpliva v občinskem svetu.

In sedaj? Kako izpadejo nove volitve v decembru?

Demokrati gredo v boj zopet samostojno, kot se to spodobi stranki, ki visoko dviga svojo zastavo in se ne druži z nobeno stranko, s katero se ne strinja. Ravno zaradi teh lepih lastnosti je demokratska stranka silno osovražena pri vseh drugih strankah, ki jim ni toliko do splošnega blagra kot do strankarskih koristi.

Vse nasprotne stranke se dobro zavedajo tega, da vsaka za sebe nobena ni tako močna da bi mogla z uspehom nastopiti proti demokratski stranki. Zato se združujejo na vse strani. Narodni socialisti pozabljajo na svoj socializem in se združujejo z ljubljansko frakarijo, ki nikdar ni bila in ne bo zagovornica ljudskih pravic. In se temi se združujejo pri ljubljanskih občinskih volitvah narodni socialisti, ki imajo vedno polna usta ljudskih pravic!

Klerikalci niso edini niti v svojih vrstah. Treznejši in resnejši med njimi bi radi nastopili samostojno, ampak v stranki menda prevladuje Gosarjeva boljševiska struja, ki hoče nastopiti skupno z nekdanjimi komunisti in ono skupino socialnih demokratov, ki sledijo dr. Periču, ker socialno demokratska stranka kot taka bo nastopila samostojno.

Nesoglasja so torej med klerikalci in socialnimi demokrati. Najbolj so

strnjene vrste najmočnejše, demokratske stranke, ki se dobro zaveda, da je samo del mogočne jugoslovanske demokratske stranke, ki je razširjena po vsej državi, od Triglava pa doli do grške meje pri Bitolju in Gjevgeliji — povsod, kjer se govori jugoslovanski jezik. Naj se le zbirajo in združujejo črni vrani od vseh strani, jugoslovanska demokracija je vajena boja in je tudi močna dovolj, da izvojuje zmago. To je stranka bodočnosti, ker obsega ves narod in ker je njena politika resnično ljudska in napredna.

Kako bo končal predstoječi ljubljanski volilni boj, o tem se ne more vnaprej govoriti. Ali eno je gotovo: naj konča kakor hoče, na splošne politične razmere v državi ne bo on čisto nič vplival. In zato ljubljanske občinske volitve nimajo posebnega političnega pomena, one so važne in zanimive samo zato, ker nam dokazujejo, da se nobena druga stranka v Ljubljani ne upa sama za sebe voditi volilnega boja z demokrati, temveč se združujejo z ene strani klerikalci in komunisti, z druge strani pa narodni socialisti s frakarijo, ki dobro čuti, da je sama za sebe brez vsake moči.

Cerkev za vse

(Z dežele.)

Kakor vse kaže, so prišli klerikalci s svojimi napravami za študente v velike stiske. Duhovščina, kakor se vidi, ne da preveč rada. Oglašajo se v svojih listih in prosijo ter trkajo predvsem na kmetska vrata. „Daj, če ne v denarju, pa v živežu!“

Do tu je vse prav, in bodimo odkriti, tudi lepo, če se zavzemajo za svoje revne študente. Mnoga stranka skrbi zanje in jih podpira po svoji moči. Seveda druge stranke so vezane le na podpore svojih ljudi. Vse drugače je to pri naših ljubih klerikalcih. Ti imajo vse lažje stališče, posebno na deželi: Na razpolago so jim vse raznovrstne cerkvene organizacije, predvsem Marijine družbe obeh spolov. Ako pa vse to premalo vleče in drži, naj pa pomaga še cerkev kot taka. In tako se oznani ter priporoča pobiranje za klerikalne študente še v cerkvi. Čemu pa naj bo cerkev, če ne v njihovo klerikalno pomoč? Tu so oni neomejeni gospodarji, zato pa naj se cerkev zlorablja.

Tako se je zadnje nedelje oznanjevalo po cerkvah tudi pobiranje za klerikalne študente, kateri posel se je poveril od hiše do hiše Marijinim devicam. Ker se pa na ta način še ne obeta mnogo uspeha, posebno v bolj probujenih krajih, se je oznanilo še darovanje (ofer). Na ta način hočejo klerikalci pritegniti še politične nasprotnike, naše pristaše, kajti preprosti ljudje pač prvi hip ne pomislijo, da gre tu v prvi vrsti za klerikalne somišljenike in njihovo moč, ne pa za vero ali cerkev. Vzdrževanje klerikalnih študentov seveda

ni nič drugega, kot popolnoma političnostrankarska zadeva. Če bi jim bilo res za pravo človekoljubno pomaganje, bi ti ljudje ne smeli delati nobene razlike, še manj pa uporabljati cerkev v to.

Pri količaj zavednem naprednjaku se vzbujajo le sum v nepristranost cerkve, ko vidi, kako se ta izrablja v vse mogoče klerikalne strankarske namene. Zato tudi ni čudno, če začnejo ljudje dvomiti o veri. Vemo, da naše svarilo klerikalcem, naj ne zlorablajo cerkve, ne zaleže nič. Njim je vseeno, četudi vzame vse hudič, samo da je njihovi stranki v korist. Enkrat bodo že sprevideli, a takrat bo prepozno. Nikjer ni pravičnejše in lažje zbirati in obirati, kakor ravno v cerkvi. Kdo bi imel kaj proti temu, če bi se pobiralo za vse študente, ne samo za klerikalne, med katerimi jih je mnogo, ki imajo, kot sploh klerikalci, vero le na jeziku, a drugače pa niso nič boljši, še prej veliko slabši od drugih grešnikov.

Politični pregled

Prav zanimivo se razvijajo politične stvari v Beogradu. Med demokrati in radikalci je dosti nesoglasij, ampak za sedaj

vlada ostane

in se ne izpremeni, česar je pa pričakovati v najkrajšem času, ker se mora doseči med obema najmočnejšima strankama sporazum v mnogih perečih vprašanjih. Edini izhod iz težkega političnega položaja bi bile nove volitve, ki pa se bodo vršile šele prihodnje leto, ker sedaj so na dnevnem redu narodne skupščine še mnoga vprašanja, ki ne dopuščajo nobenega odlašanja, temveč se morajo rešiti. Zato ostane gotovo sedanja vlada še več mesecev in se bodo najbrž samo izyršile osebne izpremembe.

V zadnjem času se je tudi Radić ponujal, posebno demokratom, in ker so ti odklonili tak »sporazum«, kakor ga je on predlagal, je sedaj

Radić hudo užaljen

in je sklenil, da se nobeden od njegovih poslancev ne sme pogajati z demokrati in njihovimi odposlanci. Smola za Radića je samo v tem, da ima revež vedno manj svojih poslancev, ker eden od njih je že prišel v narodno skupščino in tam prisegel kralju in na ustavo, in ta pravi, da mu bodo v kratkem sledili še drugi Radićevi poslanci. Tako se utegne zgoditi, da bo Radić popolnoma osamljen, ker so že vsi siti njegovih neumnosti.

Naša severna soseda Avstrija je velika reva. Njeno državno gospodarstvo gre proti koncu, njen denar je že skoraj brez vsake vrednosti, ker za en naš dinar se že dobi preko tisoč avstrijskih kron. Tako ne gre naprej in Avstrije se je usmilita Evropa, ki ji hoče pomagati z večjim

posojilom, ki pa pomeni

konec avstrijske samostojnosti,

ker s temi posojenimi milijoni avstrijska vlada ne bo mogla gospodariti po svoji volji in svojih preudarkih, temveč bo mednarodna komisija nadzorovala ne samo porabo posojenega denarja, temveč celo avstrijsko državno gospodarstvo sploh. To je pa slabo, ker dobro ni nobeno tuje skrbništvo in ubogi oni gospodar, ki pride pod skrbništvo, še bolj uboga pa država, ki je na videz še samostojna, v resnici pa pod — tujo kontrolo! Hudo so pač tepeni Nemci za vse svoje grehe iz preteklosti. Ta tuja pomoč in z njo zvezana tuja kontrola nad celim avstrijskim državnim gospodarstvom morda reši Avstrijo, ampak trpeli bodo Avstrijci pod težkimi bremenami, da bodo krvavi pot potili.

Tudi v Italiji gre vse narobe in ta država služi vsemu svetu za vzgled, kam vodi lahkomišelnost, ko se pusti posamezne organizacije, da izvršujejo nasilje nad vsemi državljani, ki niso njihovih misli. Taka organizacija so v Italiji znani

fašisti, otroci vlade,

ki jih je puščala na miru in jih celo podpirala, ker je pričakovala od njih, da okrepijo v Italiji močno opešano domoljubje in druge državljanke čednosti. Fašisti so se nemoteno organizirali, oboroževali in zbirali pristaše in danes so že tako močni, da je vlada proti njim — brez vsake moči, ker s fašisti gredo uradniki in oficirji, ki bi morali biti vedno trdna opora vsake vlade. Organizacija fašistov hoče prevzeti vlado v svoje roke in sedanja vlada je tako slabotna, da se z njimi pogaja in je zelo verjetno, da dobi Italija v resnici v kratkem fašistovsko vlado in to bo za Italijo zelo slabo. Prvič bo slabo doma, v državi, ker fašistovskega nasilja ne bodo mirno prenašali državljani drugega mišljenja in prišlo bo do ostrih notranjih bojev, ki se bodo kdo ve kako končali. Razen tega izgubi Italija v inozemstvu ves kredit, ker Italiji s fašistovsko vlado nihče ne bo zaupal. Mi moramo biti nasproti Italiji vedno na oprezu!

Znamenit dogodek zaznamujejo listi zadnje dni: prišlo je do nekakega zblizanja

med Francijo in Rusijo,

ki sta bili od ruske revolucije dalje dve največji nasprotnici v Evropi. Vprašanje, v katerem sta se Francija in Rusija zblizali, je vprašanje Carigrada. Rusija zahteva — popolnoma opravičeno — svobodo morskih ožin in pravi, da ne bo priznala nobenega dogovora, ki bi ga sklenile evropske velike sile v vprašanju Carigrada — brez njenega znanja in sodelovanja. Francija je to rusko stališče priznala kot opravičeno in najbrž bo povabljen na konferenco, na kateri se bo o tem obravnavalo, tudi Rusija, ki je pri tem najbolj prizadeta. To so samo prvi znaki zblizanja med nekdanjima zaveznikoma Francijo in Rusijo, ampak upati je, da ne ostane samo pri tem. Vsak začetek je težak, ko se pa začne govoriti, se najde tudi sporazum, posebno, ako je on v korist obema. In od medsebojnega sporazuma bi imele velike koristi Francija in Rusija in — vsa Evropa sploh.

Dopisi

Polhov gradec. Pišejo nam: Kakor smo zvedeli, dobi tudi Polhov gradec finančno stražo, ki bo premeščena iz Horjula semkaj, kjer je sredina okoliša. Veliko skrb dela sedaj ta premestitev občinskim možem, ki imajo več stanovanj na razpolago, samo malo primernih. Čudimo se kratkovidnosti treh občinskih mož,

ki so imeli stanovanja preskrbeti, da niso videli naše kaplanije, ki so jo imeli pred nosom. V tej enonadstropni hiši s šestimi sobami in dvema kuhinjama stanuje en sam kaplan s svojo kuharico. Ali ne bi bilo tu prostora dovolj za vodjo finančne straže? Pa kaj pomaga najlepše prazno stanovanje, ako manjka korajža.

Gorenja vas. Naš Sokolski dom se lepo uporablja v namene, katerim je namenjen. V nedeljo dne 8. t. m. so se igrali «Legijonarji». Igralo se je v splošnem prav dobro, tu in tam pri posameznih prizorih naravnost izborno. Če se pomisli, da so naši igralci in igralke večinoma iz preprostega kmetkega in obrtniškega stanu in da se žrtvujejo po svojem vsakdanjem delu in trudu še toliko časa v prosvetne namene, tedaj nimamo primerne zahvale za te žrtve. Klobuk doli v tem oziru pred vsemi, na katerih se učimo požrtvovalnosti. Vsi zaslužijo naše priznanje in zahvalo, a ne moremo si kaj, da bi imenoma ne imenovali brata Bizjaka in sestro Pavlo Koširjevo, ki sta imela glavni ulogi, v kateri sta se tako živo poglobila, da se bolj nista mogla; igrala sta tako dovršeno, da sta izvajljala solze med poslušalstvom. Nič manj se niso potrudili drugi, ki so imeli manjše in lažje vloge. Dvorana je bila polna kljub slabemu vremenu dopoldne, kar je odvrnilo marsikoga, posebno s hribov in daljnih krajev. Po predstavi se je razvila prav vesela in vseskozi dostojna zabava, kakršna mora biti v takih prostorih, zasledujoč vedno in povsod le napredek, dostojnost, skratka: izobraz-

bo. Tako bomo imeli odslej vsaj pozimi vsak mesec če le mogoče vsaj po eno predstavo, kar bo našim potrebam za sedaj že zadostovalo. S tem bomo tudi dom gmotno podpirali. Zato naj nihče ne zamudi predstave in prirediteve!

St. Jernej. V naši občini, ki je v klerikalnih rokah, smo imeli za občinskega tajnika delavnega mladeniča, ki je bil vsled svoje ustrežljivosti in nepristranosti splošno priljubljen med občinstvom. Toda našim občinskim očetom menda ravno to ni bilo po volji. Ko je bilo največ dela na občini, tako z vojaškimi in drugimi upravnimi zadevami, jim je bil dober, ko pa so izprevideli, da je fant nepristranski in ustrežljiv vsem občanom brez ozira na strankarstvo, so ga postavili na cesto in si izbrali novega, ki bo trobil le v njihov rog. In se je res kmalu postavil, kakor se to spodobi za klerikalnega služabnika. Prišel je zadnjič k njemu neki vojni obvezanec in ga prosil, da mu ustreže zaradi neke pomote v vojaškem uverenju. Gospod tajnik pa je zarezal, da nima časa, kajti prebirati je moral «Slovenca». Enako pa se je zgodilo tudi naslednji dan. — Vprašujemo zdaj, ali moramo občinske nameščence plačevati samo zato, da lahko udrihajo po naprednih občanah, sami pa prebirajo lastne pohvale po «Slovincu» in «Domoljubu»? Gospodje, tudi v naši občini bo še enkrat zapihal drug veter, kajti občinstvo prihaja do spoznanja, da le izpolnjevanje dolžnosti pomaga občini k procvitu, naduto klerikalno strankarstvo pa jo samo ugonablja.

Kmetijski glasnik

PITANJE SVINJ PO PRVI SKOTITVI.

Svoj čas mi je pravil ugleden graščak, da se najbolj izplača prasičjereja v tem slučaju, ako se svinjo mladico najprej pripusti, potem pa po prvi skotitvi opita. Tako dobimo od nje najprej praseta in potem še isto leto opitano svinjo. Na prvi pogled je imel mož prav, toda če pomislimo na posledice take reje, jo moramo obsojati, ker je naravnost kvarna za napredek prasičjereje.

Pred vsem ne gre, da bi uničevali mlade svinje, ki se v svoji plemenski rodovitosti in vrednosti niti razvile niso in da bi odgajali za pleme sploh le praseta od tistih privesnic ali mladice. Na ta način nam mora vsa reja opešati! Praseta iz prvega gnezda sploh niso tako dobra za pleme kakor iz poznejših gnezd, to pa iz enostavnega vzroka, ker so navadno manj razvita in poleg tega manj plodovita. Če svinja sama ni dosti razvita — in to se pri nas lahko opazuje, ker se mladice rade pre zgodaj pripuščajo — potem tudi prva praseta ne morejo biti krepko razvita. To je jasno. Plemenska svinja se razvije stoprav v starosti 1½ do 2 let, tedaj z drugim gnezdrom, in daje v tem času in pozneje najboljše praseta za pleme. Drugič je pa znano, da se spozna vrednost plemenske svinje in njeno rodovitost navadno šele z drugim porodom.

Ako bi rabili za pleme edinole mladice, potem nam mora reja sčasoma opešati. Dobivali bi maloštevilne in zanikarne mladice, ki bi bili nesposobni za pleme. Zaradi tega se take reje niso še nikjer poprijeli razen posamezni špekulanti, ki so sploh premalo zavedni, ali pa posamezni posestniki po krajih, kjer ni reja prasnih svinj udomačena in kjer manjka zaradi tega tudi potrebnih merjasev, in kjer si hočejo posamezni posestniki pomagati do prireje praset vendarle na ta način, da kupujejo že oplemenjene mlade svinje,

katero morajo nazadnje opitati, ker ni prilike, da bi jih vnovič vodili po plemenu.

Svinja mladica naj se po prvem skotenju opita le takrat, če ni dobra za pleme, bodisi da je premalo rodovitna, bodisi da je premalo skrbna dojka in mati. Dobra in rodovitna mladica pa naj se pusti nadalje za pleme, ker daje z drugim in s poznejšimi gnezdami najboljši material za napredek naše prasičjereje.

ČIŠČENJE NJIV OD KAMENJA.

Naša zemlja je marsikje bogata na kamenju. Posebno na kraških tleh. Kako škodljive so kamenite lege in kako težko in zamudno je obdelovanje po takih legah, je prizadetim gospodarjem dobro znano. Veliko škodo trpijo pa tudi s tem, ker odpade po takih njivah veliko rodovitnega prostora, ki bi lahko dajal tudi svoje pridelke.

Povsod, kjer trpimo zaradi kamenitega sveta, bi morali gospodarji svoja zemljišča trebiti od kamenja. Vsako leto nekaj. Sčasoma bi prišli na ta način vendarle do čistih njiv. Njive bi s tem na svoji vrednosti veliko pridobile, glavna stvar bi bila pa ta, da bi se rodovitost takih zemljišč v vsakem pogledu dvignila. Veliko dobrega dela se je v tem oziru napravilo že po kraških tleh. Tam so iz kamenitih puščav nastale sčasoma rodovite njive, travniki in vinogradi.

Ne rečem, da se dá kamen povsod s pridom in z enakim uspehom trebiti. Ne. Toda pri nas je veliko takega prostora, kjer nepotrebno kamenje naravnost v oči bode in kjer je nujna potreba, da se ga iznebimo. V tem pogledu se je sicer tudi že pri nas marsikaj dobrega storilo, vendar nas čaka še mnogo hvaležnega dela.

Za trebljenje kamenja imamo sedaj pred zimo najugodnejšo priliko. Lotimo se ga z novimi močmi! Kar ne moremo storiti letos, naj se nadaljuje prihodnje leto.

Po nekaterih krajih se bo dalo tako iztrebljeno kamenje tudi prodati, zlasti na njivah, ki leže ob okrajni ali državni cesti, kjer se dá dobljeno kamenje porabiti za gramoz ali pa za stavbeni material (gradivo). Sicer ga pa tudi lahko zakopljemo v zemljo, če je blizu tam zemlja dosti globoka. V takem slučaju izkopljemo jamo in jo zasujemo s kamenjem. Z izkopano zemljo pa poravnamo groblje, ki so nastale na prostoru, kjer smo kamen jemali.

Leta in leta že čakajo naše njive po kamenitih legah na to delo. Dajmo se ga že enkrat poprijeti in najbližja prihodnost nas bo učila, kako hvaležno delo smo izvršili!

Obrtni glasnik

O Obrtniško gibanje v Celju. Celjski obrtniki so menda med vsemi obrtniki v Sloveniji najagilnejši. Že lepo uspela obrtna razstava v Celju priča, da celjskim obrtnikom ne gre po krivici sloves delavnosti. Dne 1. t. m. so priredili zopet izlet v Žalec, kjer se je v gostilni Pikel vršil diskusijski sestanek z žalskimi obrtniki. Govorilo se je o potrebi, ki naj ščiti interese obrtniškega stanu. Poudarjala se je potreba uvedbe mojstrske preizkušnje in šestletne pomočniške dobe, da se zajezi prehitro naraščanje šušmarjev, ki obrt samo kvarijo. Med drugim se je na sestanku tudi kritiziralo nečuvstvo gospodarstvo bolniške blagajne. H koncu zborovanja je obljubil krojaški mojster Juteršek, da hoče vse svoje moči posvetiti v to, da se osnuje v Žalcu obrtna organizacija.

Gospodarst

RAZSTAVA GOVEJE ŽIVINE NA BLEDU.

Ob jezernu zraven gozda nad Zako se je vršila 8. septembra druga razstava goveje živine, ki jo na Mali Šmaren običajno prireja Kmetijska podružnica na Bledu. Prignanih je bilo 16 bikov, 52 krav, 28 komadov mlade živine, torej skupno 96 glav cikaste gorenjske pasme. Dogon je bil za 41 glav večji kakor lani.

Glede kakovosti razstavljenih živali je omeniti sledeče: Razstavna kondicija pašne živine je bila letos slabša kakor ona hlevske živine, ker je radi suše primanjkovalo paše, kar se je pa pri presojanju upoštevalo.

Prvi vtis, ki ga je povprečni obiskovalec dobil od razstave, ni bil bogvekakoli sijajen: živali so vsled tukajšnjih težkih krmskih razmer majhne postave ter so lahke. Kar pa razstavljeno gorenjsko živino v prvi vrsti odlikuje, je dobro izkoriščanje krme, osobito glede mlečnosti. Pri majhni množini borne krme so krave dobre molznice.

Glede zunanje oblike vidimo pri tej živini v zadnjem času odločen napredek; izrecno je treba omeniti, da izginja počasi glavna napaka, to so krive, pošvedrane zadnje noge. To je pripisovati pouku ter sistematičnemu odbiranju in licencovanju bikov plemenjakov.

Za dobro plemensko živino so se delile nagrade. Izmed bikov je dobil prvo nagrado v znesku 300 Din štiri in pol leta star bik g. Kleindiensta Josipa iz Mošenj. Druga nagrada v istem znesku je bila prisojena 1 in pol leta staremu biku g. Alojza Prešerna iz Hraš. Razen tega so prav dobro ugajali sledeči biki: 3letni g. Blaža Lukana iz Zasipa ter 2 in polletni g. Gogale Josipa, ki sta dobila po 200 dinarjev nagrade. V celem je bilo premovanih 11 bikov. Povprečna premija za bike je znašala 636 kron. Faktično zaznamujemo lahko v bikoreji napredek, vendar pa bo v prihodnj-

sti treba še večje izbirčnosti. Le najboljši bik je komaj zadosti dober!

Najboljše krave so razstavili sledeči posestniki: Rihteršič Ivan, Zagorica; Cvar Ivan, Lesce; Štiherl Janez, Lipnica; Žbab Josip, Boh. Bela; Volk Anton, Grad; Koriš Marija, Poljsica. Krave so bile vobče dobrega mlečnega tipa, kakor ga za radovljiški politični okraj želimo. Premovanih je bilo 22 krav in je znašala povprečna premija na žival 427 kron.

Pri mladi živini so razstavili najlepše telice sledeči posestniki: Pretner Janez, Begunje; Dežman Reza, Lipnica; Arh Peter, Srednja vas-Bohinj in Soklič Janez, Selo. V celem je bilo premovanih 18 telic in je odpadel na premovano telico povprečni znesek 322 kron.

Razstavo je obiskalo veliko število kmečkega ljudstva ter prijateljev domače živinoreje in jo je počastil s svojim obiskom tudi kmetijski minister g. Ivan Pucelj ter več okrožnih ekonomov in kmetijskih strokovnjakov kakor tudi srbskih seljakov.

Pomen te razstave leži v tem, da se vedno bolj spoznavajo najboljše živali okraja, katere morajo v prvi vrsti služiti kot podlaga za izboljševanje plemena, nadalje tudi v tem, da se opozorijo tujci na to dobro mlečno živino.

Komisija za presojanje živine je bila sestavljena iz treh praktičnih živinorejcev, dobrih poznavalcev gorenjske živine, referenta za živinorejo iz Ljubljane in uradnega živinozdravnika ter živinorejskega instruktora. Po dobrem preudarku se je komisija zedinila živinorejcem radovljiškega okraja v svrhu nadaljnjega napredka priporočati sledeče smernice:

1. Za plemo odbirajte teleta, ki izvirajo od najbolj mlečnih ter lepih krav in od dobrih premovanih bikov. Na splošno dajajte prednost srednjevelikim živalim, gostega života, širokih prsi in širokega medeničja ter ravnih močnih nog.

2. Skrbite za boljšo vzrejo mlade živine, ne odstavljajte telet prezgodaj, po odstavitvi jim privoščite razen dobrega sena tudi nekaj močnih krmil (strt oves pomešan z otrobi).

3. Izogibajte se pri plemenitvi na splošno prebližnjega krvnega sorodstva.

4. Skrbite stalno za zadostno število dobrih plemenjakov. Najboljši plemenjak naj bo komaj zadosti dober. Napovejte neizprosen boj vsem slabim nelicencovanim (zakotnim) bikom!

5. Skrbite na planinah za boljšo izrabo in pravočasno razvažanje živinskega gnoja, ki se nabira okoli staj. Marsikje bi se dala na ta način ruša zboljšati in iz sedanjih bornih pašnikov bi nastali dobri pašniki, na katerih bi se mlada plemenska živina povoljno razvijala.

Živinorejci lepe Gorenjske, ti navsveti naj ne najdejo gluhih ušes! Vaša živina ima vse zmožnosti nadaljnega razvoja. (Posnetek iz dopisa g. Zidanška.)

— Vrednost našega denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 17. t. m.: 1 dolar za 61½ do 62½ dinarja, 100 avstrijskih kron za 8½ do 9 par, 100 češkoslovaških kron za 211½ do 214½ dinarja, 100 nemških mark za 2 dinarja 25 par, 100 laških lir za 266 do 270 dinarjev, 100 poljskih mark za 75 par.

— Žitni trg. Cene žitu so zopet nekoliko padle. V Vojvodini se je zadnje dni ponujala (z vtovorne postaje) pšenica po 1300 do 1350 K, rž po 1200 K, ječmen po 1200 K, koruza, stara, po 1200 K, nova (dobava v januarju) po 800 K, oves po 1180 K; otrobi po 600 do 700 K, moka po 18 do 22 K.

— Živinski trg. Cene goveji živini so se zadnje dni precej držale, dočim cene svinjam zmerno padajo. Težke svinje so se tržile v Vojvodini po 64 do 68 K za kilogram žive teže.

— Ljubljanska vrtnarska razstava se vrši od 21. do 25. t. m. v jahalnici na Bleiweisovi cesti.

— Sadna razstava v Celju se vrši od 21. do vštete 24. t. m. Otvoritev razstave je jutri v soboto 21. t. ob ½10. uri dopoldne. Vstopnina za osebo znaša 3 dinarje. Na razstavi se bo točil tudi pristni jabolčnik in lruševac. Razstavljeno bo sadje zelo različnih vrst.

— Predavanje za vinogradnike. V nedeljo dne 22. t. m. ob 9. uri zjutraj se vrši v kmetijski šoli na Grmu predavanje za vinogradnike: Kako je ravnati z letošnjim mostom in vinom. Predava ravnatelj g. B. Skalický. — Ker se je bati, da bo letošnje vino vsled slabega vremena v trgatvi nestanovitno, je predavanje za vinogradnike velikega pomena in je želeti, da se ga v obilnem številu udeležijo.

— Znižanje tarife za prevoz živinske krme. Prometno ministrstvo je dovolilo olajšave za prevoz 3000 vagonov živinske krme za pasivne kraje.

— Drugi veliki sejem v Zagrebu se bo vršil drugo leto od 22. aprila do 2. maja.

Beleške

+ Edinstvo demokratske stranke. Naši nasprotniki, ki so imeli vedno polna usta o razkolu v demokratski stranki, so bili zelo neprijetno izenačeni, ko se je na seji glavnega odbora in parlamentarnega kluba demokratske stranke v Beogradu sklenilo edinstvo naše stranke in so se vsa nasprotstva med posameznimi pristaši poravnala. Soglasno na omenjeni seji sprejeta resolucija želi ureditev razmer na Hrvatskem in je proti reviziji vidovdanske ustave ter za njeno popolno izvedbo. V resoluciji se ugotovi, da je soglasna volja stranke, da se obdrži popolno edinstvo stranke, ker zahteva to državni interes.

+ Ljubljanski škof in klerikalni visokošolci. Ljubljanski škof je izdal zadnje dni na kmetsko ljudstvo poziv, naj prispeva z živili ali pa z denarjem za ljubljanske klerikalne visokošolce. V proglašu je med drugimi lepimi besedami napisano, da država noče več podpirati tako zvanih katoliških visokošolcev. To pa ni res! Vlada ne dela pri podporah nobene razlike med naprednim in klerikalnim dijaštvom, o čemer se lahko ljubljanski škof prepriča, če se le hoče. Tako pa zdaj po deželi duhovništvo, Marijine device in druga usmiljena srca s farbarijo pridobivajo darove za katoliške (pravilno: klerikalne) študente, ki se nikakor ne morejo pritoževati, da so zapostavljeni in bi sami morali imeti toliko akademiške časti, da bi zavračali tak nečasten način pobiranja.

+ Za slovensko republiko! Radičev «Sl. Dom» javlja, da ne bo več objavljaj slovenskih člankov, ker bo v kratkem začelo zopet izhajati slov. republikansko glasilo. Dr. Novačan torej vendar le hoče slovensko republiko, namreč vsaj na papirju. Pa dr. Novačan je že izkusil, da je v Sloveniji tudi papir svojeglav, zato je stvar najbrž taka, da je Radič svojega zaveznika postavil iz «Doma» pod kap.

+ Prvi Radičevac v Beogradu. Bivši član Radičeve stranke, poslanec Karlo Häusler, je odpotoval v Beograd in je v predsedništvu narodne skušine položil prisego kralju. Odslej se bo udeleževal sej v narodni skupščini. V kratkem mu bo sledilo še nekaj ožjih pristašev in

ovarišev, ki so se jim še pravočasno odprle oči. Led je torej prebit. Sicer pa je tudi Radič sam, kakor se dá skleniti iz njegovih lastnih besed, na potu poboljšanja. Radičevim obljubam res ni kar tako verjeti, vendar mu dajmo zopet enkrat verjeti in upajmo, da bo sledil končno celo Häuslerju!

Sokolstvo

Sokol v Semiču priredi v nedeljo dne 22. t. m. svojo I. vinsko trgatvo pri bratu Bukovcu. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina prosta. Ker je to prva prireditve v Semiču, se vabijo vsi, ki se čutijo Sokole, da z obiskom prireditve pripomorejo do enega kamena za društveni dom. Za postrežbo je preskrbljeno. Železniška zveza zelo ugodna. Torej v nedeljo vsi v Semiču! Zdravo!

Prosveta

H. Sienkiewicz. Z ognjem in mečem. Povest iz davnih dni s slikami. Prevel dr. R. Mole. 3. snopič. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Strani 129—192. Cena 7 in pol dinarja. Tretji snopič nove izdaje velikega in zanimivega Sienkiewiczovega zgodovinskega romana je izšel ter je opremljen z lepimi ilustracijami. Ta in prva dva zvezka se dobata pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Josip Jurčič, Zbrani spisi III. zvezek. Uredil dr. Ivan Prijatelj. V Ljubljani 1922. Izdala in založila Tiskovna zadruga. Strani 42 + 434. Cena 30 dinarjev, po pošti 2 in pol dinarja več. Dolgo pričakovani tretji zvezek Jurčičevih zbranih spisov je pravkar izšel. Prinaša zanimivo povest «Klosterski žolnir» in prvi slovenski roman «Deseti brat». Obema je napisal dr. Prijatelj 42 strani obsegajoč uvod, v katerem nam na mojsterski način oriše postanek obeh Jurčičevih povesti. Zlasti uvod v Desetega brata je študija, vredna največjega vpoštevanja. S platnic tretjega zvezka Jurčičevih zbranih spisov izvemo, da izidejo pri Tiskovni zadrugi v kratkem I. zvezek Frana Maslja - Podlimbarskega in I. zvezek Frana Levstika zbranih spisov ter dr. Fr. Prešerna zbrana dela, ki jih pripravlja dr. Fr. Kidrič.

Novosti

* Naša kraljica pri kronanju rumunskega kralja. Kronanja rumunskega kralja Ferdinanda, ki se je vršilo zadnje nedeljo z velikimi svečanostmi v Albi Juliji na Sedmograškem, se je udeležila tudi njegova hčerka, naša kraljica Marija.

* Abstinentski kongres se bo v kratkem vršil v Sarajevu. Vršijo se velike priprave, ker bo sodelovalo par sto abstinentskih društev iz Jugoslavije.

* Invalidski dom v Beogradu. Udruženje invalidov je doslej nabralo nad 4 milijone dinarjev za zgradbo lastnega doma v Beogradu.

* Pomanjkanje tobaka. Od različnih strani z dežele prihajajo pritožbe, da je zopet nastopila zadrega s tobakom. Ljudje vračajo krivdo na tobačne založnike, češ, da prav svojevoljno manipulirajo z dobljenimi količinami, tobačni založniki pa se zopet pritožujejo nad pokrajinsko monopolno upravo v Ljubljani, ker jim pošilja premajhne zaloge. Temu bo seveda enkrat treba napraviti red, kajti v naši državi je tobaka dovolj in ni treba, da bi poleg mnogih drugih kritizirali upravo tudi tobakarji, ki so, kakor znano, najbolj hudi zabavljači. Z druge strani pa moramo porabiti priliko, da povdarimo, kako strahovito se je po Sloveniji razpasla

kadilska strast. Fantje, ki so se vrnili od vojakov, so prinesli seboj neutешno razvado kajenja. Srečavate pa po deželi tudi obilo mladih frkolinov, ki vlečejo cigarete, da jih boli za ušesi. In če mestne dame in frajle smatrajo, da je posebno moderno, zastrupljati se z nikotinom, moramo to najodločnejše obsojati pri zdravih kmečkih dekletih, ki se žal sedaj tudi včasih rade napravijo «nobel» s cigareto v ustih. V ostalem moramo omeniti, da sta alkohol in nikotin najbolj zvesta bratca in dokler bo v Sloveniji poteklo po nepotrebnem toliko vina po požrešnih grlih, bo tudi obilo tolarjev splahnelo v dim.

* Usodepolna šala. Z Grubišnjega polja na Hrvatskem se je ponoči na vozu vračal domov pravoslavni pop Marković. Z njim se je vozila njegova služkinja. Med potjo pa se mu je vnelo kolo in pop ni mogel nadaljevati vožnje. Podal se je v bližnjo Kulmerjevo graščino. Močno je potrkal na duri in krepko zaklical: «Odprite!» Grof Kulmer je vstal in stopil k oknu ter misleč, da so razbojniki pred vrati, ni hotel iti odpirat, marveč je zapretel, da bo pričel streljati. Pop Marković pa je odvrnil v temi: «Le streljaj, nas je mnogo!» Grof je v resnici začel streljati s puško ter je smrtno zadel popovo služkinjo, samega popa Markovića pa je težko ranil.

* Volkovi, ki se zadnje čase pojavljajo v kočevskem okraju, napravljajo obilo škode in povzročajo v vsej okolici mnogo strahu. Raztrgali so že sedem krav in veliko število drobnice. Značilno je, da se volk loteva krave pri vimenu, ter jo živo trga in žre. Da se volčja nevarnost popolnoma zatre ali vsaj še bolj ne razpase, si prizadeva kočevski odbor za pokončevanje roparskih živali, da s čim pogostejšimi lovi trebi volčjo zalego. Tako je zadnjič lovec Franc Schneider iz Želj pri velikem lovu z dvema streloma ubil dve triletni volkulji. Lova se pridno udeležujejo tudi okoliški kmetje, ki so seveda najbolj prizadeti od nevarnih roparjev. V lanskem letu je bilo v kočevskem okraju postreljenih trinajst volkov. Letos bo plen gotovo večji, za kar gre čast omenjenemu odboru.

* Strupene gobe. Zadnje čase so listi prinesli že dokaj slučajev zastrupljenja z gobami. Nepoznavanje gob, saj jih nabirajo večinoma otroci, pa tudi neprevidnost v pripravljanju in zavživanju, je zahtevalo celo smrtno žrtve. Zopet nov tak slučaj zastrupljenja se je zgodil v Murški Soboti. Dve sosednji družini sta si pripravili gobe za večerjo in pri vsaki jih je jedlo troje oseb. Kmalu po večerji pa so jih napadli močni krči v želodcu in začeli so močno bljuvati. K sreči je bil kmalu zdravnik na mestu, ki je takoj ukrenil najnujnejše in je vse člane obeh družin rešil gotove smrti.

* Živ mrlič. Izredno čuden slučaj oživljenja se je nedavno dogodil v Dolnjem Lapču na Hrvatskem. Umrl je tamkajšnji posestnik Mane Lukić, star 40 let. Položili so ga na mrtvaški oder. Kakor je tudi na Hrvaškem enaka navada kot pri nas, da gredo ljudje iz soseske «bedet» k mrliču, se je zvečer zbralo okrog mrtvaškega odra prav obilo vaščanov. Okoli polnoči pa je nastala huda nevihta, grmelo je in treskalo in naenkrat je strela udarila v Lukićevo hišo. V silni paniki so ljudje zbežali iz hiše. K sreči pa strela ni povzročila požara in nekateri so se zopet kmalu vrnili v hišo, toda, čudež! Mrlič je sedel na odru in presenečen gledal okrog. Kakor so tudi navzoči bili zbegani, so se končno le pomirili, pomagali živemu mrliču z odra in se silno veselili,

da jim ga je strela zopet zbudila k življenju. Kmalu nato se je tudi nevihta pomirila in še isto noč se je zbrala v hiši vsa vas. Namesto sedmine pa so proslavljali vstajenje od navidezne smrti obujenega novodobnega Lazarja.

* **Velik jurček.** Pri Ljubnem je lovec Jeglič našel ogromnega jurčka, namreč jedilno gobo, ki ji ponekod pravijo globanja. Tehtal je tri kilograme, kar je pač nekaj izrednega — za jurčke.

* **Ptiček brez gnezda.** Sladkosnedni potepušček Matko Rasberger, star komaj 17 let, je nekemu ljubljanskemu pouličnemu prodajalcu sladoleda izmaknil 500 kron. Pa mu je prehitro bila za petami policija, da mu prebere levite tudi za drugo vrsto tatvin, ki jih je mladi uzmovič izvršil poleti pri kopanju v ljubljanskem kopaljšču Koleziji.

* **Napad s črnolom.** V Splitu je nepoznan zločinec pričakal nekega carinskega uradnika, bruhnil mu črnila v obraz in ga nato tako dolgo pretepal, da se je carinik onesvestil. Zločinec mu je pobral 40.000 dinarjev in nato izginil brez sledu.

* **Konj z vozom ukraden.** Pišejo nam: V noči od 12. na 13. t. m. je bil v Gabrku, občina Zminec, posestniku Fr. Mraku ukraden iz hleva konj. Tat se pa ni zadovoljil samo s tem, temveč je konja zapregel še v voz in se odpeljal brez sledu. Tatvine, ropi, uboji so se jeli v zadnjem času zopet zelo ponavljati. Veliko bo najbrže temu krivo to, ker smo tako blizu državne meje. V takih krajih je red težko vzdrževati, posebno ker tu ob meji zelo cvete tihotapstvo, ki vzgaja ljudi le k slabemu.

* **Detektiv bi bil rad.** Ptujski mojster Avgust Geiser je prišel v Maribor po opravkih, a se je pred vsem napotil v gostilno «Pod lipo». Tam pa imajo brhko natakario, ki je marsikomu všeč, le Geiser jo je začel ostro gledati in jo po marsičem izpraševati, češ, saj sem detektiv. Natakario pa je preplašena hitela po stražnika, ki je namišljenega detektiva Geiserja odpeljal na policijo, kjer so mu prisodili 400 dinarjev nagrade.

iz raznih krajev

* **V Zalogu v kamniškem okraju** so se prejšnjo nedeljo po «žeganju» stepili «žegnani» fantje in je bil mladenič Tomažič nevarno obstreljen z vojaško puško. Kakor da je svetovna vojna bila prekratka...

* **V Vevčah** se je v stanovanju 75letne Marije Benčina vdrl strop in stara ženica je vsled težkih poškodb pri padcu kmalu nato izdihnila. — N. v m. p.!

* **V Preski pri Litiji** je pretekli četrteke ponoči neznan ropar napadel posestnico Antonijo Lokarjevo in nje-nega sina ter oba težko poškodoval z nožem in udarci. Našli so ju zjutraj v nezavesti.

* **V Stožicah** je bilo iz stanovanja peka Jakina ukradenih 800 dinarjev, 4000 lir in še nekaj drugih stvari.

* **Na Boh. Bistrici** je g. Fr. Otrinu, carinskemu upravniku, umrl edinec Savica. Naše sožalje!

* **V Paški vasi pri Šmartnem ob Paki** je posestnikov sin Josip Ažman spremljal po ličkanju koruze več deklet domov. Ko se je sam vračal proti domu, je nenadoma dobil težak udarec po glavi. S težavo je še prišel do doma, naslednje jutro pa je umrl. Ubijalec še ni znan.

* **V Kapliji pri Št. Jurju ob Taboru** je čevljar Grašina «sunil» iz trgovine Pavla Čaterja več jermenov, vrednih 12.000 kron. Pa ga je izsledil pes celjske policije. «Vražja mrha» si misli čevljar Grašina.

* **V Velenju** se je 16. t. m. vršil pogreb ge. Suzane Skaza, soproge tamošnjega veleposestnika. Pokojnica, ki je bila daleč naokrog znana in spoštovana, je po operaciji umrla v celjski javni bolnici. Bodi ji ohranjen blag spomin!

* **V Ljutomeru** je bil soglasno izvoljen za župana g. Ludovik Bavnik, dolgoletni načelnik tamošnje posojilnice.

* **V Vojniku** se je otvorila nova meščanska šola. Mnogo zaslu« za to prosvetno pridobitev si je pridobil vojniški župan g. Kovačič. Za ravnatelja je imenovan g. Melhijor Rismal.

Zdravstvo

z Pušenje tobaka nima le škodljivih učinkov na pljuča, tudi prebava trpi in skoro vsak kadilec ima slab, občutljiv želodec. Nekateri priporočajo takim nepopoljšljivim kadilcem zavzivanje medu. Med baje zmanjšuje škodljivost tobaka, zlasti, kar se želodca tiče. Ker je uživanje medu sploh zdravo, se more to sredstvo le priporočati.

Zanimivosti

KDAJ JE UMRL ADAM?

Nedavno se je s svojega potovanja po svetu povrnil v London znameniti Anglež Datas, ki ima čudovit spomin. Prepotoval je Afriko, Ameriko, Avstralijo in Novo Zelandijo, o vsem potovanju pa zna tako točno in zanimivo pripovedovati, da se kar gnetejo okrog njega radovedni poslušalci.

Med drugim pripoveduje, da so mu prebivalci Aucklanda, glavnega mesta v Zelandiji, stavili vprašanja o prvih zgodovinskih podatkih njihove domovine. Podatki, ki jih je izrekel Datas, so bili tako točni, kot da ta človek celo svoje življenje ni študiral drugega, kakor zgodovino Zelandije. Ko je v Newyorku v največjem gledališču priredil svoj večer, ga je eden izmed poslušalcev vprašal, kdaj da je nastala ameriška zastava in Datas je kakor iz rokava iztresel letnico 1776. Neki poslušalec je trdil, da to ni točno, zato je nastal živahen prepir, Datas pa je ostal pri svoji trditvi in se je tudi izkazalo, da je imel prav.

Vprašali pa so Datas tudi, kdaj je umrl Adam. Datas je hitro in resno odgovoril: «Leta 3321. pred Kristom ob drugi uri deset minut popoldne, in sicer na terek po našem štetju.» — Bog vedi, kje je iztaknil ta datum! Verjeti pa bi morali tudi to, kajti Datas je nezmotljiv. Če ga vprašate, koliko črk ima kaka knjiga, ali koliko minut in sekund je živel Napoleon ali kak drug slaven mož, vam z lahkoto in smehljaje dá popolnoma točen odgovor. Postavljali so mu najtežje in najbolj zvite račune, pa jih je rešil, kakor bi z očesom trenil. In tako Datas s svojim čudovitim spominom služi lepe denarce, le, če ga vprašate, koliko si je že nabral novcev, vam ne da zanesljivega odgovora.

Razno

× Med divjaki. Angleški potovalec Fuger, ki je prehodil Kongo in Sudan, je doobroba proučil šege in običaje tamošnjih divjakov. K sreči divjaki do Fugerja niso imeli apetita in tako se je zdrav in cel povrnil na Angleško ter napisal knjigo o svojih doživljajih. Med drugim omenja, da imajo nekatera divjaška plemena navado, da se na prav enostaven način znebijo svojih poglavarjev. Verujejo namreč, da je poglavar polčlovek in polbog in so prepričani, da je človeška duša zvezana stelesom. Če torej začne po-

glavarju slabeti telo, smatrajo divjaki, da se mu slabi tudi duh, in zato menijo, da je najboljša, pravočasno ga odstraniti. To pa se tam ne smatra za veleizdajo, nasprotno, priredijo se velike svečanosti, med katerimi se podložniki genljivo poslavljajo od svojega poglavarja, in nato svečano spravijo njegovo dušo na oni svet, telo pa — pojedjo... Med nami bi si pač marsikdo premislil, postati kralj — med divjaki.

× Živalski pijanci. Da ne bo kdo razžaljen, moramo takoj povedati, da gre tu resnično za živali, ki se ne branijo alkohola. Pri nas je znano, da domače živali, konje ali goveda, kačar opešajo, najbolj oživi kruh, namočen v vinu. Drugod po svetu pa so tudi z divjimi zvermi delali poizkušnje, kako nanje deluje žgana pijača. Roparske zveri so nekaj časa omagane, nato pa s podvojeno podivjanostjo začnejo razsajati po kletkah in se pretepajo, seveda samo s šapami in zobmi, ker nožev še ne znajo uporabljati. Ker pa ima žganje tudi dobro stran ter je koristno kot zdravilo, je nedavno neki lastnik menažarije, ko so se mu prehladili sloni, pripravil čaj s slivovko in začel z njim kurirati bolnike. Prehlajeni sloni so s slastjo použili zdravilni čaj in naslednje jutro že niso več kašljali, toda čaja s slivovko se navzlic temu niso branili in to tudi pozneje ne, ko so imeli že nedvomno zdrave rilce.

Za smeh in kratek čas

Na pustni terek.

Zamazani jud Izak: «Draga mamica, svetuj mi, kako krinko naj dam na obraz za maskare, da me ne bo nihče poznal?»

Sara: «To je prav lahko, umij si obraz, pa te ne bo nihče spoznal!»

Čudna bolezen.

Ožbovta boli želodec, zato se poda s fajfo vred k zdravniku, ki ga vpraša:

«No, kaj vas najbolj boli in peče?»

Ožbovt (ki je med potjo izgubil fajfo, ves zamišljen): Eh, to, da sem izgubil fajfo.»

Ura ne teče.

Mati pošlje šestletno Nežico v hišo, naj pogleda, če teče ura.

Nežica se kmalu vrne in pravi: «Ura prav nič ne teče, temveč stoji pri miru in le z nogo brca sem in tja.»

Izpreminja se.

Žena: «Čuješ, Ožbovt, zdravnik je rekel, da se vsak človek tekom šestih let prenove. Ker sva midva poročena že sedem let, potem jaz gotovo nisem več tista, kakor sem bila ob času poroke.»

Ožbovt: «Imaš prav, tudi jaz sem zapazil, da si že popolnoma drugačna.»

Mož s trdim jezikom.

Ožbovt pride ponoči pijan domu. Žena špela ga je pričakovala vsa razburjena in ko je videla, da se maje, mu je zabrusila: «Imaš že zopet ves trd jezik.»

Ožbovt: «I-maš pra-prav, takega bi-bi morala imeti ti.»

Ženski kotiček

Madeže očistiš iz žameta najlažje s krpico flanela, ki si ga namočila v petrolej. Drgni tako dolgo, dokler madeži ne izginejo.

Neprijetno sladkega krompirja ne jé nihče rad. Ta okus dobi krompir, ki je shranjen v temni, vlažni in zatohl kleti. Izgubi se pa ta okus zopet, če pustiš krompir ležati nekaj dni zopet na solčnem in zračnem prostoru. Klet, ki ima 5 do 10° C topline, je najboljša shramba za krompir.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ormož. Žalibog nismo prejeli dotičnega dopisa, za katerega nas prosite, da bi ga priobčili. Pišite nam še enkrat!

DRAGOCENOST VSAKE HIŠE je prijetno dišeči «Elsafluid» lekarnarja Fellerja. «Elsafluid» je najboljšo sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celotnega telesa ter se uporablja kot lepotilo (kosmetikum) za nego zob, zobnega mesa, ust, glave itd. «Elsafluid» je močnejši in boljši kakor francosko žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialna steklenica z zamotom in poštnino vred 72 kron. Razpošilja ga: Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 360 (Hrvaško).

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo še 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“

kot lepotilo (kosmetikum)

za nego zob, zobnega mesa in glave ter kot dodatek k vodi za umivanje, ker učinkuje zaradi svojega antiseptičnega, čistega in osvobodilnega delovanja kar najboljše. Ravno tako je priljubljen kot krpko, blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celotnega telesa. „Elsafluid“ je mnogo močnejši in učinkovitejši nego francosko žganje in sploh najboljšo sredstvo te vrste. Tisočera priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakega:

3 dvojnate steklenice ali 1 specialna steklenica 72 K.

Za prodajalce

12 dvojnate steklenice ali 4 specialne steklenice 300 K
24 dvojnate ali 8 specialnih steklenic. . . . . 570 K
36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic. . . . . 800 K
POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa po 8 K in 12 K;
Elsa mentolni klinčci 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K;
pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa ustna voda 48 K;
Elsa kolonjska voda 60 K; Elsa šumski miris 80 K;
glicerina po 16 in 80 K; Lysol, Lysolform 48 K; 16-
neški čaj 4 K; Elsa mrčesni prašek 16 K; strup na
podgane in miši po 16 in 20 K.

EVGEN V. FELLER lekarnar,
STUBICA donja, Elsatrg št. 360
(Hrvaško).

Raj je Elsafluid — to se zna!

Lekarnar Feller — Stubica!

POZOR! POZOR!

Bakrene kotle

za žganjekuho

trpežno izdelane, po ugodni ceni in sicer od 25 do 60 litrov vsebine ima v zalogi trdka

Stanko Žargi & Co.
Ljubljana, Martinova cesta št. 5.

Zahtevajte cenike! Takojšnja dobava!